



יומן אולימפי – חלק שני

מאת יוחנן אפק (בודפשט)

סיבוב רביעי: ניצחון על האלבנים ותיקו עם מונקו

הניצחון הישראלי המוחלט על אלבניה לא הושג בקלות אך שיקף בהחלט את הבדלי הרמות בין שתי הקבוצות. בעמדות שקולות הניחו שחקנינו גם ליריבים להתבטא ואלה לא הכזיבו...

הקרב בין לאמבי פסקו לעידו גורשטיין על הלוח השני התנהל על מי מנחות וחילופי כלים הובילו לסיום שקול לחלוטין של צריח, פרש וארבעה רגלים באגף אחד לכל צד. כשנדמה שהשניים עומדים לחזור על המסעים החליט לפתע הלבן במסע ה-61 להקריב את פרשו בעבור שני רגלים ונקלע לעמדה אבודה חלוטין שעידו לא התקשה להפוך לנקודה. הקרב בין איליה סמירין לדריטן מחמטי היה סוער יותר ולשחור היה פיצוי נאות על גרעונו ברגלי, אלא ששורה של אי-דיוקים לקראת ביקורת הזמן איפשרה לאיליה לצאת למתקפת נגד על המלך היריב שלא לבני לא היה עליה מענה. על הלוח הרביעי, מול זינו ולשניה השיג פוסטני, בכלים השחורים, עדיפות עמדתית כבר בשלב הפתיחה ויתרונו התעצם עוד יותר בעקבות תמרון מוזר של המלכה הלבנה לשולי הלוח. במסע ה-30 איבד לפתע יבגני את יתרונו אבל היריב העניק לו ללא שהיות הזדמנות נוספת לזכות בחומר שאותה יבגני כבר לא שטם.

הודו ממשיכה להוליך בראש עם ניצחון רביעי על סרביה בשיעור 3.5:0.5 (ג'וקש-פרדקה 1:0)

ההפתעה המרכזית של הסיבוב הרביעי בקטגורייה הפתוחה היה ניצחונה של אוקראינה על ארצות הברית במותחן מורט עצבים. האמריקני פביאנו קרואנה היה ראשון לנצח על הלוח הראשון כשגבר על אנדריי וולוקיטין. לינייר דומינגז ורוסלן פונומריוב נפרדו בתיקו על הלוח השלישי. עם מקדמה כזאת נראו סיכויי האמריקנים מבטיחים כשעל הלוח השלישי נתקבלה העמדה שלפנינו בין וותיק המתמודדים במפגש, האוקראיני וסילי איבנצ'וק (בלבן) לבין ווסלי סו:



בעמדה שקולה זו כמעט כל מסע שומר על השוויון, למשל: 43...צ2א3+ 44.פ3 צב4.צ:45 צב4 א:ב4 46.צח8+ מז7=. ואולם סו טעה בצריח והמשיך: 43...צ4א3+ 44.פ3 צה2 45.צב7! צה5 46.צ:ז7 ז5 זו היתה תוכניתו הכפולה של השחור: להתגונן מפני איום המט ולהיפטר מאחרון הרגלים היריבים אלא שהלבן הכין לו הפתעה קטנה. מהי? הפתרון בסוף הכתבה. כשבלוח הרביעי מימש אנטון קורובוב את יתרונו על ריי רובסון נחתם ניצחונה של אוקראינה על המדורגת ראשונה בשיעור 2.5:1.5. גארי קספארוב, אלוף העולם ה-13, הגיב בפייסבוק על ניצחונו של איבנצ'וק האגדי: "וסילי הגדול! הפסד קשה לארה"ב אבל כל הכבוד לאגדה!"

מרעיש למדי היה גם הפסדה של אוזבקיסטן (האלופה האולימפית המכהנת שצלחה את אולימפיאדת צ'נאי 2022 ללא הפסד) המדורגת כאן רביעית לנבחרת וייטנאם המדורגת במקום ה-21 בשיעור 1:3 (לה קוואנג – עבדו סאטורוב תיקו). סין גברה על ארמניה 2.5:1.5 (דינג לירן – מרטירוסיאן 1:0) גיאורגיה-אנגליה 2:2 (הוואל-קצ'ראווה 1:0). **הדירוג בצמרת** לאחר הסיבוב הרביעי: לשמונה קבוצות מלוא 8 הנקודות: הודו, ספרד, סין, וייטנאם, אזרבייג'ן, פולין, הונגריה ואוקראינה. לישראל – 6 נקודות.

בזירה הנשית נאלצה ישראל להסתפק בתיקו 2:2 מול נשות נסיכות הננס מונקו. **מרסל אפרוימסקי**, בכלים השחורים מול טטיאנה דורנבוש, בחרה בהגנה הפולנית וצלחה את הפתיחה עם עדיפות עמדתית

ויתרון ברגלי. אלא שהיא לא הבחינה כנראה בתחבולה נגדית,איבדה את הרגלי העודף ונקלעה בעצמה לנחיתות עמדתית ניכרת כשמלכתה נאלצת להתמודד עם צמד צריחים יריבים מתואמים היטב. כדי לקבל סיכויי נגד מעשיים הקריבה מרסל את אחד מפרשיה ומשלא קיבלה סיכויי נגד ממשיים בתמורה לנחיתותה החומרית הניחה את נשקה.

מאשה קלינובה בלבן , בחרה בנוסח רוסולימו כנגד ההגנה הסיציליאנית של יריבתה מריה זוורבה ושמרה על עדיפות קלה עד לביקורת הזמן. במסע ה-41 לכדה השחור רגלי חשוד ואיפשרה למאשה יצירת רגלי חופשי נתמך. בהמשך לכדה מאשה שני רגלים ולא התקשתה לממש את יתרונה החומרי והעמדתי עד לניצחונה במסע ה-72.

רנית לויטן התמודדה בשחור מול פיורינה ברזובסקי וקיבלה עמדה חלומית עם סיכויי זכייה מצויינים. אלא שבמסע ה-21 היא ויתרה מרצון על יתרון זוג הרצים שלה כדי לפנות את הדרך לצמד רגלים חופשי באגף המלכה. היא רק לא לקחה כנראה בחשבון שגם ליריבה צמד רגלים לא פחות חופשי רק מהיר עוד יותר ונאלצה להיכנע.

את המצב הצילה **דנה כוכבי** שפגשה בלבן את סווטלנה ברזובסקה וזכתה ליתרון עמדתי ניכר כבר במסע ה-14. יתרת הקרב היתה חד-צדדית לחלוטין.



דנה כוכבי

במפגשי הצמרת של הסיבוב הרביעי הושגו התוצאות הבאות: הודו-צרפת 3.5:0.5 ; סין-אנגליה 4:0 ; אוקראינה- תורכיה 2:2 ; ארה"ב-הולנד 3.5:0.5 ; גיאורגיה-יוון 3:1 ; פולין –רומניה 3:1 ; אוזבקיסטן - בולגריה 2.5:1.5 . בתום הסיבוב הרביעי הוליכו בראש סין, הודו, ארה"ב, ארמניה, קזחסטן, אוזבקיסטן ומונגוליה עם מלוא 8 הנקודות. לישראל 5 נקודות.

סיבוב חמישי: ניצחונות על קולומביה ועל סקוטלנד

בקטגורייה הפתוחה רשמה ישראל ניצחון שלישי, הפעם בשיעור 2.5:1.5 על רבי אמנים. משחקו של מקסים (בשחור) התנהל ברובו ללא אירועים דרמטיים למעט הזדמנות אחת שהחמיץ הלבן. לאחר 32:4! (במקום 32:1ד2) מהח 7 33.צד7 פד5 34.צד4! צה8 35.צ:ב7 היתרון לצידו. מסע לפני ביקורת הזמן היתה גם לשחור חלופה עדיפה (39...רד8! במקום 39...מהד3). כעבור 5 מסעים נוספים הוסכם לתיקו.

את הניצחון היחידי, שני רצוף במאזנו, רשם עידו מול חוסה קרדוסו. הוא החמיץ זכייה בטיב (במקום 32.30=חזק 32. רב! 7 צא 33. פה4) אבל קיבל הזדמנות שנייה (34...רה6?? במקום 34...צא5=) שאותה כבר לא שמט עוד. הקרב הארוך במפגש ניטש בין סנטיאגו אבילה לתמיר. גם כאן שמט תמיר כמה הזדמנויות קורצות: 27...צד7! (במקום 29...מהג8); 36...מה:ב5! (במקום 36...מהד5) אם כי למען האמת ההמשך שבחר במקרה השני נראה על פניו מבטיח יותר. המשחק שלאחריו אכן היה מרתק עד לחלוקת הנקודה המוצדקת במסע ה-69.



עידו גורשטיין

הקרב בין יבגני לאסטבן וולדראמה היה שקול לכל אורכו (37 מסעים) ונחתם בתיקו ללא אירועים מיוחדים.

הודו מובילה בבטחה בשתי הזירות האולימפיות תוך הפגנת סולידריות ודבקות במטרה. נבחרת הגברים גברה על אזרבייג'ן 3:1 והנשים ניצחו את נשות קזחסטן 2.5:1.5. הונגריה גברה על אוקראינה (ראפורט-איבנצ'וק 1:0) ובשאר הלוחות חולקה הנקודה. גם סין, שגברה על ספרד 2.5:1.5 (ויי" – אנטון 1:0), מפגינה יציבות אך מנצחת את יריבותיה בהפרשים מזעריים. תוצאות בולטות נוספות: ארה"ב- ארגנטינה 3:1 (קרואנה- פרלטה 1-0); הולנד- קובה 3:1 (גירי-אלבורנוז תיקו). שליטה אסייטית בצמרת: להודו, סין, וייטנאם והונגריה מלוא 10 הנקודות כל-אחת. אירן ונורבגיה-9 כ"א. לישראל 8 נקודות.

בקטגוריית הנשים גברה ישראל על סקוטלנד 3:1. הקרב בין מרסל לקטוון ארחמיה-גרנט הוותיקה התנהל על פסיו הרוגעים של נוסח רוסולימו הסיציליאני עם חילופי כלים עד לסיום רצים שוני צבע ותיקו כמתבקש במסע ה-52.

מאשה השיגה עדיפות בכלים השחורים בשלב מוקדם של משחקה עם אלי רוי. משגה גס של הסקוטית במסע ה-31 גרר את אובדנם של שני רגלים לבנים במרכז והחלשה נוספת של המלך הלבן. חילופי מלכות גם במחיר החזרת רגלי אחד הניבו יתרון בולט בסיום. מאשה נוטה אותו בבטחה לעמדת ניצחון של צריח ורגלי מול צריח ונקודה במסע ה-69.

הקרב בין נגה לסוזי קוק התנהל בסימן שוויון עד למסע ה-42 בו שגתה הסקוטית קשות בסיום צריחים שקול:



42...צא6?? (א...3 43.ג6+ מד8 44.מד6 א2 45.ח5:ח5 46.ח5:ח5 א2 מבטיח תיקו) **43.ח5:ח5**
44.ח5:ח5 5 ו**45.צ1 צח6** **46.צ7+??** (מחזירה טובה. נכון 46.ג6+ מד8 47.צ7+ מד8 48.צ7+ מד8
 49.מג5 א3 50.צד7+ מד8 51.מב6 א2 52.צא7 והלבן זוכה) **46...מד8** **47.ג6** **ח5:צ** **48.מד6 צח6**
50.צז8+ **מג7** **51.צז7+** **מג8** **52.צז8+** **מג7** **53.צז7+** **מג8** תיקו.

על הלוח הרביעי ביססה דנה את הניצחון הקבוצתי מול רוזמרי ג'וליאן שנקטה בנוסח אלאפין האמור להרגיע את הטמפרמנט הסיציליאני. במסע ה-19 הימרה הסקוטית על הקרבת פרש בלתי מוצדקת והיתרון עבר ליריבתה אשר לא שמטה אותו עד לניצחון.

במפגש המרכזי של הסיבוב החמישי גברה הודו על קזחסטן 2.5:1.5 למרות הפסדה של האריקה דורנוואלי לביבישרה (!) אסאובייבה על הלוח הראשון. הונגריה מחצה את אסטוניה 4:0, ארמניה הפתיעה את סין 2.5:1.5 (לילית מקרטצ'יאן-ז'ו זינר 1:0); ומונגוליה את ארה"ב בשיעור דומה. בתום הסיבוב החמישי היה להודו, ארמניה ומונגוליה מאזן מושלם בן 10 נקודות קבוצתיות כל אחת, לפני פולין וגיאורגיה 9 כל אחת. לישראל היו 7 נקודות.

סיבוב שישי: הפסדים מזעריים מול האוזבקים... האוסטרליות.

המשחקים האולימפיים חצו את קו האמצע ומתקרבים לסיבובי ההכרעה. בסיבוב השישי פגשו שחקנינו את האלופים האולימפיים מאוזבקיסטן לקשה במבחניהם עד כה. על הלוח הראשון התמודד מקסים בלבן עם העילוי הצעיר נודירבק עבדוסאטורוב, שחקן העשירייה העולמית הראשונה. בשלב הפתיחה (האיטלקית) נסתמן לשחקנו יתרון עמדתי שעשוי היה להגדילו לו העדיף במסע ה-30 להקדים את החילופין ד:ג6 על פני הקידום המידי 30.ב4. בהמשך זכה מקסים ברגלי אבל לאוזבקי היה די משחק נגדי שאף הקנה לו עדיפות משמעותית לקראת ביקורת הזמן. לאחר הפכה יוזמת השחור לעדיפות מכרעת שאילצה את מקסים להניח את נשקו במסע ה-55. במשחקו של עידו, בכלים השחורים, מול נודירבק יאקובב, הושג שוויון בפתיחה. המפנה לרעה אירע במסע ה-19. הניסיון הבוסרי לתקוף את המרכז באמצעות 19...ג5 איפשר את הפריצה הטקטית 20.ד5! עם החלשה בלתי נמנעת של הרגלי ה6 (כיוון שאחרי 20...ה5ד 21.פ:ד5 22.פ:ד5 23.ר8 24.פ:ד5 25.פ:ד5 26.ר7! השחור מאבד טיב!). כדי ליצור יותר הרמוניה במחנהו החליט עידו להחזיר רגלי אבל חולשת תצורת הרגלים שלו נותרה בעינה. לקראת ביקורת הזמן ויתר גם על הרגלי החלשה ה6 כדי לקבל גם לעצמו רגלי מרכזי חופשי ואולם היה זה מעט מדי מאוחר מדי. לאחר 37.מהג1! אין עוד הגנה מפני מתקפה קטלנית על המלך השחור.

שני הלוחות הנותרים תיקנו במקצת את המצב. תמיר נהנה מרגע של עיוורון שחמטי שתקף את יריבו במיניאטורה שלפנינו:

לבן: תמיר נבאתי שחור: יאבוחר סינדארוב (הודית של המלך)

1. ד4 פו6 2. ג4 ז4 ח.3 ח?! רז7 5ה.4 ח6 רה.2 00 פו3 א6 8. 00 ג6 9. רה3 ב5 א.10 א3 רז4
11. ג:ב5 ג:ב5 12. ה5 ד:ה5 13. ד:ה5 מה:ד1 14. צו:ד1 פוד7 15. פד5?! [מעניין גם 15. ה6 ר:ה6 ?
(נכון 15...ו:ה6! 16. פז5 ר:ה2 17. פ:ה2 ר:ב2 18. צא2 רה5 19. צג2 צה8 20. פ:ה6 פו8 עם שווין)
16. פז5 רב3 17. רו3 ר:ד1 18. צ:ד1 והלבן זוכה בחומר] 15...פג6 16. ה6? ו:ה6 17. פג7 צאד8
18. פ:א6 ר:ב2 19. צא2 רו6 20. צאד2 ה5 21. פג7 ה4 22. פד4 פ:ד4 23. ר:ז4 פה5?? 24. צ:ד4
השחור נכנע. (על 24...צ:ד4 מכריע שח הביניים 25. רה6+ המותיר את הלבן ביתרון כלי).



תמיר נבאתי

בלוח הרביעי חילץ סמירין תיקו במשחק ארוך מול שמסידין ווחדוב לאחר שהלה שמט הזדמנויות לשיפורים כמו 40:33! במקום 33:52? בהחמיצו את המשחק הנגדי שאיפשרה התגובה 33...ה3!! 34. מהה7+ מז8 35. מה:ה3 מהג2! לאחר חילופי מלכות התקבל סיום מעניין של פרש מול רץ שנסתיים בשלום במסע ה-62. התוצאה הסופית 1.5:2.5.

תוצאות בצמרת: סין- וייטנאם 2:2 (דינג לירן – לה קוואנג לים 0-1); הודו- הונגריה 3:1 (ראפורט- ג'וקש תיקו); אירן- נורבגיה 2.5:1.5 (קרלסן- מגשודלו תיקו); ארה"ב – רומניה 2:2 (קרואנה-דיאק תיקו). הדירוג בתום הסיבוב השישי: הודו 12; וייטנאם, סין ואירן 11 כלאחת. ישראל במקום ה-34 עם 8 נקודות.

בזירת הנשים ספגה ישראל הפסד בשיעור זהה מידי השחקניות האוסטרליות. משחקה של מרסל בשחור מול ג'וליה ריאנובה נסתיים בתיקו קצרצר בן 13 מסעים. מאשה נקלעה לעמדה נחותה מול ז'ילין

צ'אנג, אך לאחר שהיריבה החמיצה את 20...א4! הובילו חילופי כלים רבים לסיום רצים שוני צבע בו לא היה די ברגלי קיצוני חופשי כדי להעניק ללבן יותר מתיקו.

על הלוח השלישי נקלעה נגה בשחור, מול טהו גיאנג נגוויין, לעמדה קשה לאחר שהעדיפה לא להצריח והחל מן המסע ה-20 עמדה בפני שורה של אתגרים שלמזלה היריבה פשוט לא הבחינה בהם. אלילת המזל עמדה לצידה גם כאשר במסע ה-56 בחרה האוסטרלית לחזור על המסעים כאשר עמדה כמדומה לרשותה זכייה כפויה אם גם לא פשוטה לחישוב:



במקום 56. צו1? שלאחריו הוסכם לתיקו נראה כזוכה 56. פח5! מהב1 57. פו+6 מז7 58. מהה5!
מה:ב3 59. פד+7 מז8 61. פו! צח6 62. פ:ה+6 צ:ה6 63. מהג7 עם מתקפת מט. על הלוח הרביעי השיגה רונית, מול ז'יאן שן, למן הפתיחה, עדיפות עמדתית ברורה ובמסע ה-28 כבר זכתה בטיב נקי ללא סיבוכים. הכל כבר היה ערוך לזכייה טכנית פשוטה אלא שאז, החל מן המסע ה-50, מחמת המאמץ וגודל המעמד, הגיעה שורה של מישגים שאפשרו ליריבה משחק נגדי משמעותי אשר הפך את הקערה על פיה. רונית "שמה" צריח שלם ובגרעון כלי וחילופי מלכות כפויים נאלצה להניח את נשקה כעבור מסעים אחדים. ההפסד הקבוצתי בשיעור 1.5:2.5 אמנם מאכזב אבל עדיין נותרה תקווה להתאוששות ביום החופשי ולשיפור משמעותי בחמשת הסיבובים שנותרו עד לנעילה.

תוצאות בצמרת: הודו-ארמניה 2.5:1.5 (דורונוואלי –מקרטצ'יאן תיקו; הונגריה-פרו 2:2 (גאל-קורי 0-1); גיאורגיה-מונגוליה 2.5:1.5 (דזגנידזה-מונחזול תיקו); פולין-סין 2.5:1.5 (קשלינסקאיה-ז'ו זינר תיקו); אוקראינה-סרביה 3:1 (אוסמק-איניאץ' 0-1). **הדירוג בפסגה:** הודו 12, גיאורגיה ופולין 11 כל אחת. לישראל 7 נקודות.

ליום החופשי היחידי באירוע יוצאת, אם כן, הודו כמובילה יחידה בשתי הקטגוריות לאחר ששתי קבוצותיה ניצחו בכל ששת מפגשיהן! שחקנה **ארג'ון אריגאסי** ניצח עד כה בכל ששת משחקיו! הקרב שלו מן הסיבוב השלישי, בכלים הלבנים, עם ר"א פטר פרוהשקה (הונגריה ב'), הגיע לעמדה שלפנינו:



העילוי ההודי לא כשל במציאת הנתיב המהיר למימוש עדיפותו. הכיכוד? הפתרון בסוף הכתבה.

פתרונים: הקרב איבנצ'וק- סו נמשך כך: 47. ה5! מ:ח5. 48. צו6! השחור נכנע.

הקרב אריגאיסי- פרוהשקה נסתיים כך: 32. מה:ח6! ז:ח6 +6. צ:ח33. מהח7 34. צ:ח7 מט!

צילומים: ד"ר מרק ליבשיץ

את כל הקרבות אפשר לראות כאן:

<https://theweekinchess.com/chessnews/events/45th-world-chess-olympiad-2024>

את התוצאות המלאות- כאן:

את <https://chess-results.com/tnr967173.aspx?lan=1>

אתר רשמי:

<https://chessolympiad2024.fide.com/>